

BIBELSYN OG HOMOSEKSUALITET

Hovedbestyrelsen har drøftet spørgsmålet om Biblen og homoseksualitet (se henvisningen nederst i dokumentet). Af denne drøftelse fremgår det, at HB ud fra et kristent menneskesyn og et bibelsk helhedssyn mener, at homoseksuelle er ligeberettigede som medlemmer, ledere og ansatte. I det følgende vil vi kommentere de skriftsteder, som oftest bruges i debatten om kristendom og homoseksualitet og redegøre for vores Bibelsyn.

SEKSUALMORAL OG ANTIKKE TEKSTER

Inden du læser nedenstående kommentarer til bibelteksterne, er det en god ide at læse teksterne og den sammenhæng, de indgår i.

Der er forskellige syn på, om vi overhovedet kan overføre Biblens etiske formaninger til vores tid og situation. Hvis man mener, at man kan og skal bruge Biblens ord direkte i dag, skal man være sig bevidst, at teksterne er skrevet i en anden kultur. Til illustration:

1. Mos 19,1-11

Det er en beretning om, hvordan Lot kæmper for at undgå, at de to gæster (engle) bliver udleveret til Sodomas mænd til seksuel forlystelse. Det kan man læse som om, at Lot og dermed muligvis GT er imod homoseksualitet. Men ser man på sammenhængen, handler det i højere grad om, hvordan der er en fjendtlig stemning over for fremmede i Sodoma, som kommer til udtryk i vold og voldtægtspraksis.

Hvis man vil bruge teksten som autoritet i seksualmoraliske anliggender, må man også bemærke, at Lot udbyder sine døtre til voldtægt for at skåne de fremmede. Det samme gør i øvrigt Abraham i kap. 12 for at skåne sig selv. Dvs. der er et motiv i retning af, at man udleverer kvinder til voldtægt for at skåne andre. Hvis man læser flere voldtægtsberetninger med f.eks. kap 34 og Dom 19-20 vil man muligvis kunne konkludere, at voldtægt er forkert. Men det er svært at påstå noget særligt om homoseksualitet på det grundlag.

Hvis vi ser på seksualmoralen i 1. Mos i øvrigt, kan man bemærke, at slutningen af kap. 19 byder på en beretning om, at Lots døtre drikker ham fuld og voldtager ham. Teksten siger ikke noget om, at det er moralsk forkert. Hvis man bladrer frem til kap. 38 finder man en beretning om prostitution, som ganske vist viser sig at være tiltusket sex internt i familien. Teksten siger ikke noget om, at nogen af delene er moralsk forkerte.

3. Mos 18,22; 20,13

Citaterne herfra er en del af det, man kalder hellighedsloven. Ordet vederstyggelighed bliver brugt til at betegne kanaanæernes praksis på flere måder. Det handler altså i højere grad om at afgrænse sig fra et andet folk end om homoseksualitet. Der er i øvrigt angivet en række andre handlinger, som skal straffes med dødsstraf, som de færreste af os kunne drømme om at praktisere i dag.

Rom 1,26-27, 1.kor 6,9-11. og 1.Tim 1,9-11

Paulus: I Paulus' skrifter finder man typisk tre steder til at fordømme homoseksualitet med. Hvis man læser teksterne i deres sammenhæng, vil man se, at hovedsigtet ikke er seksualmoral. Paulus er ude efter dem, der vender sig bort fra Gud. Muligvis bruges billedet om at omvende seksualiteten som et billede på afgudsdyrkelsen, fordi det bl.a. var kendt fra hedensk tempelkult.

Når der i den danske oversættelse står "mænd, der ligger i med mænd" er det en oversættelse af to ord, som sandsynligvis hentyder til, at det er et mand/dreng forhold (pædofili) og muligvis en form for prostitution. Paulus er kritisk, men set i sammenhængen kan man ikke læse det som fordømmelse af et ligeværdigt forhold, hvor to af samme køn er sammen, fordi de elsker hinanden.

Som i tilfældet med 1. Mos må vi også se på Paulus' seksualmoral i øvrigt. Hvis man læser 1. Kor 6,9-7,40 og 1. Thess 4,3-8 ser man, at Paulus faktisk helst ser, at de kristne ikke har sex og/eller gifter sig. Det bedste er at leve i afholdenhed som han selv gør, fordi man så kan vie Gud hele sin bevidsthed og energi. Kan man ikke det, er det bedste at gifte sig i stedet for at leve i utugt. Men selv inden for ægteskabet må den seksuelle praksis ikke være præget af lyst og begær – hvordan det så end lader sig praktisere!

Paulus har altså generelt et meget strengt syn på sex og ser helst at folk lever i afholdenhed. Så hvis man tager Paulus til indtægt for sine synspunkter i seksualmoraliske spørgsmål, må man være sig bevidst, hvad man får med i købet.

Om hele Biblen og meget anden antik litteratur skal det siges, at man ikke kender til, at to mennesker af samme køn elsker hinanden og ønsker at leve sammen. De kommenterede tekster er alle udtryk for andre problemer end lige præcis homoseksualitet. Dermed være ikke sagt, at de anerkender homoseksualitet. Det kan de jo dårligt, eftersom de ikke kender til begrebet. Derfor gør man set fra vores synspunkt både teksterne og hele Biblens anliggende uret, hvis man bruger dem til at fordømme homoseksualitet i det 21. århundrede.

BIBELSYN OG TOLKNING

Biblens eller kristendommens budskab

Biblen er vores vigtigste skrift i kirken. Det bærer vidnesbyrd om den Gud, som vi tror, har åbenbaret sig for verden som skaber og frelser. Biblen er en sammensætning af mange enkelttekster med gentagelser, omskrivninger, modsigelser osv. Den er blevet til gennem flere århundreder i mange forskellige sammenhænge. Man kommer på en svær opgave, hvis man påstår at tage hele Biblen på ordet – ja man bliver på det nærmeste forvirret. Derfor tror vi, det er mere befordrende at indse, at vi alle tolker teksterne på en eller anden måde.

Derfor er det også svært at tale om Biblens budskab, og det er måske mere frugtbart at tale om kristendommens budskab. Det har flere fordele: Man bliver bevidst om, hvad det vigtigste er i kristendommen, og man får et kriterium, som man kan bruge, når man læser sin Bibel. Et bud på, hvad det vigtigste er i kristendommen, kunne være: Gud er den Gud, der har skabt og skaber verden og vil frelse og genoprette verden. Ham lærer vi først og fremmest at kende gennem åbenbaringen i Jesus Kristus. De vigtigste konsekvenser af dette budskab kunne være tilgivelse og næstekærlighed.

Kan Biblen betegnes som Guds ord?

Ofte betegnes Biblen som Guds ord. Denne sprogbrug er dog ikke entydig, da den kan dække over mange forskellige forståelser. Derfor er det altid klogt at finde ud af, hvad man præcist lægger i betegnelsen.

Vi mener ikke, at Biblen er Guds ord i den forstand, at Gud har ført pennen i skribenternes hånd. Derimod er Biblen mange forskellige vidnesbyrd fra mennesker, der har oplevet Gud åbenbare sig. Ligesom vidner i vores tid oplever tingene forskelligt og kan afgive vidt forskellige vidneudsagn, lige sådan er det med de vidnesbyrd, vi finder i Bibelen. De er vidt forskellige og stemmer ikke altid overens. Men det ændrer ikke ved det faktum, at de bibelske forfattere frimodigt skriver om det, de har set og hørt i deres møde med Gud - set ud fra troens perspektiv. Bibelen er skrevet af tro til tro. For os at se er det helt afgørende udgangspunkt i talen om Guds ord, at det er Jesus Kristus, som er Guds ord (Johs. kap. 1). Guds ord er dermed ikke en overnaturlig sandhed, der er dumpet ned fra himlen og nedfældet i Bibelen.

Hvis vi vil bruge betegnelsen Guds ord om Bibelen må vi gøre det på en måde, der ikke skygger for den sandhed, at det er Jesus Kristus, der er Guds ord. Bibelen er Guds ord i den forstand, at den

vidner om Jesus Kristus som Guds ord, altså kan Biblen snarere betegnes som ”ordet om Guds ord” fordi Kristus er mere end hvad vi kan skrive med menneskeord. Hvad vi læser i Bibelen er og bliver kun menneskers oplevelser af mødet med Guds ord, Jesus Kristus.

Bibelen ud fra Kristus-princippet

En af farerne ved uden videre at betegne Bibelen som Guds ord er, at man let kommer til at udviske forskellen mellem centrum og periferi i Guds åbenbaring. Hvis hele Bibelen anses for at være Guds ufejlbarlige ord, mister man let fornemmelsen for, at Kristus-åbenbaringen er det alt andet må vurderes ud fra.

Når altså centrum i troen er åbenbaringen i Jesus Kristus, giver det også god mening at læse sin Bibel med det i baghovedet. Det har vi i den lutherske tradition gjort i mange år, og det giver et kriterium for, hvilke tekster, der er vigtige. Nemlig, om har noget at sige om den treenige Gud som frelser i Jesus Kristus, om de peger hen på Kristus. Det er der nogle skrifter og nogle ord, der gør mere end andre.

Alle tolker

Man kan selvfølgelig også opstille andre principper og tolke på forskellige måder. Men en påstand om at tage hele Bibelen bogstaveligt på ordet, fordi man ikke vil tolke, er for os at se det samme som ikke at ville vedkende sig sit ståsted. De bibelske tekster er skrevet i en anden tid, hvor verdensbilledet og det kulturelle og mentale univers var helt anderledes end i dag. Derfor må vi tage historiske briller på, når vi læser teksterne, for at prøve at få øje på, hvad der skyldes indflydelse fra en anden kultur (det kalder man historisk-kritisk læsning). Det betyder imidlertid ikke, at vi så finder den evige og uforanderlige kerne i teksten. For om 200 år vil man læse teksten på en ny måde. I vores læsning står vi altså til enhver tid til ansvar for den måde, hvorpå vi læser. Derfor har vi brug for noget, der guider os, og det kunne f.eks. være Kristus-princippet.

Man kan indvende mod tolkningen, at vi relativiserer Guds ord og vil bestemme over det ved at læse det ud fra vores egen tolkning. Men at anvende Kristus-princippet betyder ikke at vi selv skriver en ny åbenbaring. De bibelske vidnesbyrd har en nærhed til Kristus-åbenbaringen som vi ikke har i 2005 selv om vi stadig kan erfare Kristi nærvær. Denne nærhed må vi tage alvorligt.

At vi læser ud fra Kristus-princippet betyder ikke at alt andet forsvinder. Vi kan ikke bare se bort fra de tekster, der ikke umiddelbart falder i vores smag. Alt skal tages alvorligt, tolkes og prøves på Kristus.

At Bibelen er skrevet af tro til tro betyder ikke at vi skal lægge fornuften på hylden, når vi læser den. Vi må bruge den viden, der er til rådighed for at forstå Bibelen på dens egne præmisser. Altså må vi bruge vores fornuft ligesom vores sunde fornuft kritisk må vurdere den tolkning, vi når frem til. Gud har givet os vores fornuft for at vi skal bruge den ansvarligt. Tro, viden og fornuft er forskellige størrelser, men de er ikke modsætninger, der udelukker hinanden.

En lang historie kort

Vi mener altså ikke, at man i dag kan fordømme homoseksualitet på baggrund af Bibelen. Den giver ikke

belæg for det, fordi den ikke kender homoseksualitet anno 2005. Den kender nemlig ikke til, at to mennesker af samme køn elsker hinanden og vælger at leve i et fast forhold. Vil man bruge Bibels tekster om sex mellem to af samme køn, står man pludselig også til regnskab for teksternes syn på seksual- og samlivsmoral i øvrigt – og det er noget af en kamel at sluge!

Med disse sider håber vi, at det er blevet tydeligere, hvad vi forstår ved et kristent helhedssyn, og

hvordan vi tolker de bibelske tekster ud fra Kristus-princippet.

Forslag til yderligere læsning:

Link: Formuleringen af HBs nuværende holdning til *Homofile medlemmer, ledere og ansatte i KFUM og KFUK*

Læs mere om Bibelsyn på <http://www.klods-op.dk/bibelsyn/bibelsyn.htm>

Helge Kjær Nielsen "Hjertets efterklang" (Unitas Forlag, 1993)

Johannes Nissen "Bibel og Etik" (Aarhus Universitetsforlag, 2003)

Kirsten Busch Nielsen m.fl. „Forkynd evangeliet for al skabningen – om kirkelig velsignelse af registrerede par“ (Anis, 1996)

”Registreret partnerskab samliv og velsignelse”. Rapport fra Thomsen-udvalget, Århus 1997

”Kærligheden glæder sig ikke over uretten”. Rapport udgivet af otte kirkelige organisationer, Fredericia 1996.